

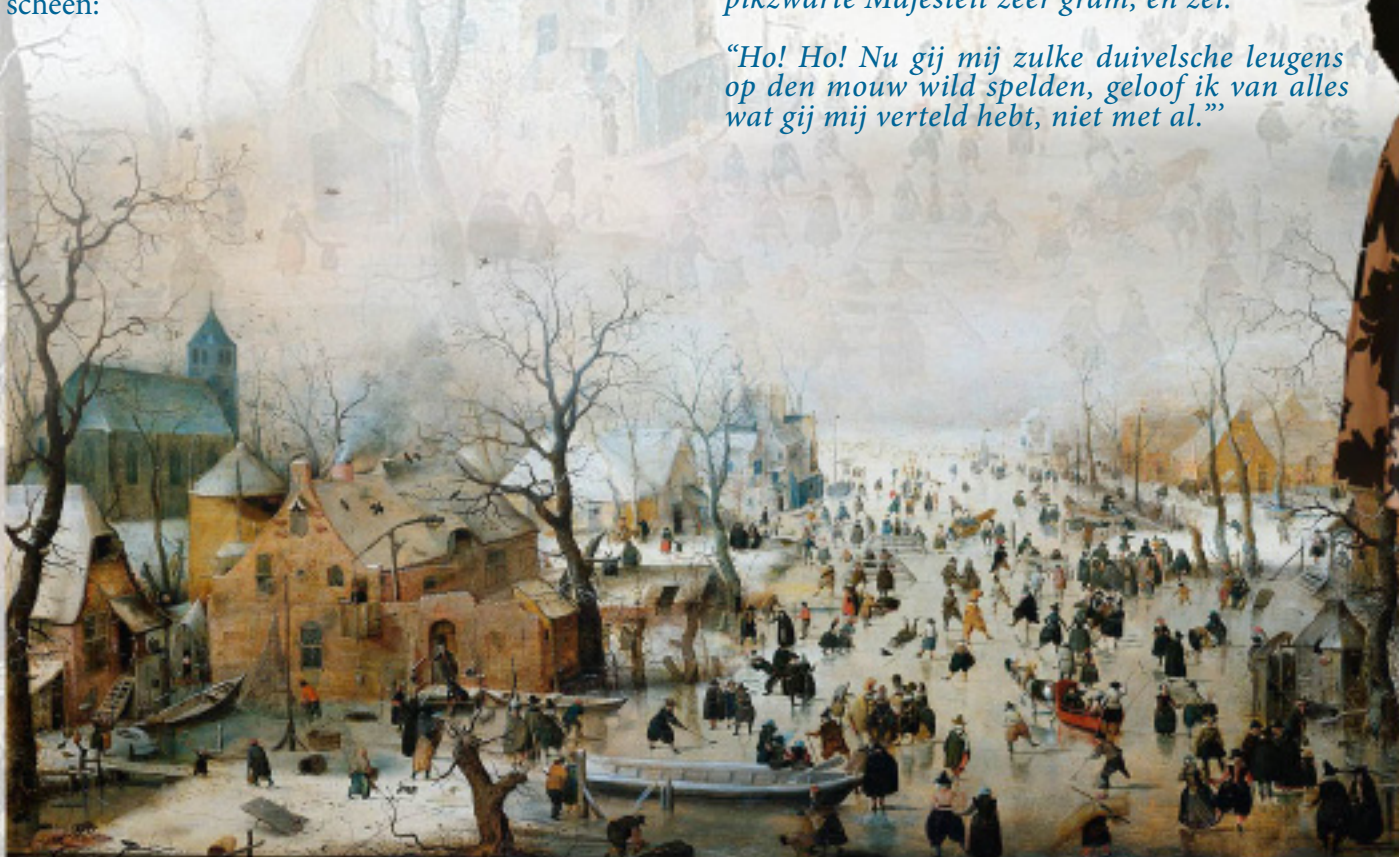
Sporten in de

Ook in de schilderkunst wordt druk gesport. Onlangs heeft d
In deze editie vindt u de laatste twee d

De allereerste schaatsen werden gemaakt van dierenbotten: rundschenkels. Pas in de 15e eeuw deed de houten schaats zijn intrede. Rond 1750 raakte de krulschaats in de mode. In februari 1805 werd in Leeuwarden de eerste schaatswedstrijd voor vrouwen gehouden. De 130 vrouwen oogsten naast bewondering ook afkeuring. Dat zij zich in het zweet werkten was al niet erg netjes, maar erger nog was het feit dat zij alleen in borst- en onderrok reden. In 1875 ontstond de Friese doorloper. Maar niet iedereen is van ouder tot ouder met deze tak van sport opgegroeid, getuige het onderstaande tekstje dat in 1876 in het populaire tijdschrift 'Eigen Haard' verscheen:

'Eenige jaaren geleden, deed een Maroccaansche Gezant, die hier een tijd lang geresideert had, report van deszelfs verrichtingen aan zijn Moorsche Majesteit, en vertelde hem vervolgens al het merkwaardige 't geen hij hier gezien en bijgewoond had. Ten besluite voegde hij er bij, dat op zekere tijd van 't jaar gemeenlijk de rivieren als met een koek bedekt wierden; dat die koek zoo hard en sterk wierd dat dezelve rijtuigen, met paarden bespannen, konde draagen, maar ook dat duizende van mensschen zig dan vermaakten, om met glad gesleepen ijzertjes onder de schoenen vast gemaakt, daar over te glijden en als 't ware te vliegen. Toen wierd zijn pikzwarte Majesteit zeer gram, en zei:

"Ho! Ho! Nu gij mij zulke duivelsche leugens op den mouw wild spelden, geloof ik van alles wat gij mij verteld hebt, niet met al."

Hendrick Avercamp, 1585-1634
Winterlandschap met ijsvermaak
ca 1609, olie op paneel, 77,5x132 cm
Rijksmuseum Amsterdam

kunst, deel 2

drs. Willy Atema een vierluik over dit onderwerp geschreven.
Een van de afbeeldingen: het schaatsen en het rolschaatsen.

Omstreeks 1875 begon de rolschaatsbaan in ons land populair te worden; een voorbeeld is het Paleis van Volksvlijt te Amsterdam. Maar, al in 1790 reed een Zwitser in zijn nationale kledij ten aanschouwen van duizenden toeschouwers op rolschaatsen tussen Den Haag en Scheveningen. Voor al de toeschouwers was de rolschaats iets dat ze nog niet eerder zagen. Op de 'nieuwerwetschen' schaatsenrijder werd een 'klinkdicht' gemaakt 'zoo als hij zijne Exercitie heeft verricht, tusschen 's Hage en Schevening, in tegenwoordigheid van duizende Aanschouwers', Op donderdag den 19 Augustus 1790'.

Een van de strofen luidde als volgt:

*“Roep uit: wij hebben nu van daag met 't oog
gezien 't geen nimmer was verzonnen!
De goede Zwitser, die zoo klompenvast zig kweeft,
Verdiend, dat elk hem dra dien bill'ken lof
toeweeft,
Hij heeft in Nederland iets wonderlyks
begonnen”*

Voor meer informatie of het boeken van een spreekbeurt van drs. Willy Atema kunt u mailen naar: willyatema@speakersacademy.eu